

Sygn. akt I C 1423/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : **SSO Dominika Romanowska**

Protokolant : Robert Purchalak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa Ł. P.

przeciwko W. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powoda Ł. P. kwotę 96.709,41 zł (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy siedemset dziewięć złotych czterdzieści jeden groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, liczonymi od kwoty 96.216,09 zł od dnia 25 lutego 2012 roku do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości B. G., dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...);

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pozwanemu aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 4.811 zł tytułem brakującej opłaty sądowej od pozwu, od której powód został zwolniony.

Na oryginale właściwy podpis,-

UZASADNIENIE

Powód Ł. P. wniósł o wydanie nakazu zapłaty i zasądzenie od pozwanego W. M. kwoty 96.216,09 zł tytułem należności głównej, kwoty 493,32 zł tytułem zaległych odsetek umownych naliczonych od dnia 09.12.2011 r. do dnia 24.02.2012 r. wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 96.216,09 zł od dnia 25.02.2012 r. do dnia zapłaty.

Uzasadniając żądanie pozwu powód podał, że w dniu 08 marca 2011 r. udzielił spółce (...) S.A. we W. pożyczki w kwocie 100.000 zł na okres 9 miesięcy. Wskazał, że oprocentowanie pożyczki wynosiło 16% w skali roku, przy czym płatność odsetek wyznaczono kwartalnie. Podniesiono, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki i wynagrodzenia należność z tego tytułu staje się przeterminowana w dniu następnym a od niespłaconego kapitału pobierane będą odsetki umowne za opóźnienie w wysokości czterokrotności wysokości kredytu lombardowego NBP. Powód wskazał, że wierzytelność z tytułu umowy pożyczki została zabezpieczona ustanowieniem przez D. R., działającego w imieniu W. M., będącego właścicielem nieruchomości, hipoteki umownej na nieruchomości położonej w miejscowości B. G., stanowiącej działki ewidencyjne nr (...) o łącznej powierzchni 28,3262 ha, dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi księgę wieczystą nr (...) do kwoty 200.000 zł. Powód wyjaśnił, że nieruchomość oznaczona jako działka nr (...) została następnie wydzielona z księgi wieczystej i założono dla niej nową księgę wieczystą nr (...). Powód podniósł,

że W. M. pozostaje jego dłużnikiem rzeczowym, od którego dochodzi należności z uwagi na brak spłaty pożyczki przez dłużnika osobistego, który ogłosił upadłość. Podkreślił, że wcześniejsze wezwania do zapłaty kierowane do dłużnika osobistego pozostawały bezskuteczne. Powód wskazał, że D. R. spłacił należne odsetki jako oprocentowanie pożyczki oraz część zobowiązania z tytułu kapitału w kwocie 3.783,91 zł. Pozostała zatem kwota kapitału do zapłaty to 96.216,09 zł.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 12 czerwca 2013 r. (sygn. I Nc 257/13) Sąd Okręgowy we Wrocławiu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, zastrzegając pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości B. G., dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Pozwany W. M. złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania wedle norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył zasadności obowiązku zapłaty żądanej kwoty na rzecz powoda. Zakwestionował jakoby udzielił pełnomocnictwa D. R. do ustanowienia hipoteki na należnej do niego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Pozwany wskazał, że nie był informowany o ustanowieniu takiej hipoteki ani też nie otrzymał wezwania do zapłaty. Ponadto pozwany podniósł, iż powód nie wykazał w żaden sposób faktu wypłaty kwoty pożyczki wskazanej w umowie na rzecz D. R.. Stosownie bowiem do postanowień umowy pożyczka miała być wypłacona w ciągu dwóch dni od daty podpisania umowy. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał istnienia zobowiązania.

W toku procesu strony podtrzymały przedstawione wyżej stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 08 marca 2011 r. powód Ł. P. zawarł ze spółką (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W., reprezentowaną przez D. R., działającego w imieniu spółki, umowę pożyczki. Na jej podstawie powód pożyczył Spółce (...) S.A. kwotę 100.000 zł na okres 9 miesięcy. Kwota pożyczki miała być wypłacona w ciągu 2 dni roboczych od daty podpisania umowy na rachunek bankowy nr (...).

Pożyczka miała charakter odpłatny. Pożyczkobiorca zobowiązany był do uiszczania pożyczkodawcy odsetek umownych wynoszących 16% w stosunku rocznym, które płatne miały być kwartalnie. Spłata pożyczki wraz z odsetkami nastąpić miała w formie bezgotówkowej, przelewami na rachunek bankowy pożyczkodawcy.

Dowód: umowa pożyczki z dnia 08.03.2011 r., k. 10

Zgodnie z umową zabezpieczeniem pożyczki miała być m.in. hipoteka umowna do wysokości 200% kwoty pożyczki na nieruchomości o łącznej powierzchni ok. 290000 m² posiadającej księgę wieczystą o nr (...), prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu. Strony ustaliły, że w dniu zawarcia umowy pożyczki pożyczkobiorca ustanowi hipotekę umowną na prawie własności nieruchomości, która posiada księgę wieczystą nr (...), prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu. Jednocześnie pożyczkodawca zobowiązał się, w przypadku prawomocnego podziału nieruchomości na trzy oddzielne nieruchomości równoważne działkom nr (...), w terminie 14 dni od otrzymania takiego zawiadomienia udzielić zgody, w przepisanej przez prawo formie, na wykreślenie hipotek z ksiąg wieczystych dla działek nr (...), a zabezpieczeniem pożyczki pozostanie wówczas działka nr (...), obecnie posiadająca księgę wieczystą nr (...).

Dowód: umowa pożyczki z dnia 08.03.2011 r., k. 10v

Strony umowy ustaliły, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki i wynagrodzenia za korzystanie z pożyczki, należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Postanowiono, że od niespłaconego w całości lub w części kapitału pobierane będą odsetki umowne za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP, zgodnie z art. 359 § 2[1] k.c.

Dowód: umowa pożyczki z dnia 08.03.2011 r., k. 10v

W tym samym dniu, tj. 08 marca 2011 r. D. R., działający w imieniu i na rzecz pozwanego W. M. na podstawie okazanego w wypisie pełnomocnictwa sporządzonego 08.03.2011 r., stawiał się u notariusza i oświadczył, że ustanawia na nieruchomości stanowiącej działki nr (...) o łącznym obszarze 28,3262 ha, znajdującej się w miejscowości B. G., objętej księgą wieczystą nr (...), na rzecz Ł. P. hipotekę umowną do kwoty 200.000 zł, w celu zabezpieczenia spłaty kwoty pożyczki, odsetek umownych od pożyczki, odsetek za opóźnienie, innych kosztów i należności wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 08.03.2011 r. D. R. na podstawie powyższego oświadczenia wniósł do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu Wydziału Ksiąg Wieczystych o wpisanie w dziale IV księgi wieczystej nr (...) hipoteki umownej do kwoty 200.000 zł na rzecz Ł. P. na zabezpieczenie spłaty pożyczki, odsetek umownych od pożyczki, odsetek za opóźnienie, innych kosztów i należności wynikających z wymienionej umowy pożyczki.

Dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 08.03.2011 r. – ustanowienia hipoteki umownej, Rep. A nr (...) k. 13-15

Aktem notarialnym z dnia 08 marca 2011 r. pozwany W. M. udzielił D. R. pełnomocnictwa, w tym pełnomocnictwa do:

- ustanowienia na nieruchomości składającej się z działek nr (...) o łącznej powierzchni 28,3262 ha, znajdującej się w miejscowości B. G., dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), dowolnych hipotek umownych do kwoty nie przekraczającej łącznie wartości 600.000 zł na zabezpieczenie spłaty zobowiązań spółki pod firmą (...) S.A. we W., w pozostałym zakresie według uznania pełnomocnika, do złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki w formie aktu notarialnego, składania wniosków wieczystoksięgowych;

- składania oświadczeń o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w myśl przepisu art. 777 §1 pkt 6 k.p.c., w związku z ustanowionymi hipotekami, do kwoty nie przekraczającej łącznie 600.000 zł;

- podpisywania i składania wniosków wieczystoksięgowych;

- składania wszelkich oświadczeń woli i wniosków, jakie okażą się niezbędne do realizacji opisanych wyżej czynności oraz dokonywania wszelkich niezbędnych czynności dla należytego wykonania tego pełnomocnictwa.

Ponadto pozwany oświadczył, że jest właścicielem wskazanej nieruchomości stanowiącej jego majątek osobisty ze względu na ustrój rozdzielności majątkowej małżeńskiej oraz że pełnomocnik może udzielać dalszych pełnomocnictw.

Dowód: wypis aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 08.03.2011 r., k. 72

W dniu 09 marca 2011 r. powód Ł. P. dokonał przelewu kwoty 100.000 zł tytułem pożyczki na rzecz (...) S.A. we W.. Płatności dokonano na konto bankowe o nr (...), tożsame ze wskazanym w umowie pożyczki z dnia 08.03.2011 r.

Dowód: potwierdzenie polecenia dokonania przelewu z dnia 09.03.2011 r., k. 54

Powód zwracał się wielokrotnie do D. R. z wezwaniami zapłatę zaciągniętego zobowiązania z umowy pożyczki z 08.03.2011 r. Wezwania te pozostawały bezskuteczne. Powód uzyskał wiedzę, iż ogłoszono upadłość firmy D. R..

Dowód: przesłuchanie powoda, nagranie rozprawy z 15.01.2014 r., płyta CD k. 66

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w toku postępowania, który stanowiły dowody z dokumentów, uzupełnione przesłuchaniem powoda.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty w łącznej wysokości 96.709,41 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 96.216,09 zł od dnia 25 lutego 2012 r. do dnia zapłaty jako od dłużnika rzeczowego powoda. Wskazał przy tym na zawartą w dniu 08.03.2011 r. umowę pożyczki oraz zabezpieczenie jej przez D. R. działającego w imieniu pozwanego poprzez

ustanowienie hipoteki umownej na nieruchomości należącej do pozwanego. Pozwany W. M. zaprzeczył, jakoby udzielił pełnomocnictwa D. R. do ustanowienia hipoteki na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...).

Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika jednoznacznie, iż pozwany W. M. jest dłużnikiem rzeczowym powoda Ł. P.. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 707 ze zm.) w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości.

Bezspornym w sprawie był sam fakt zawarcia umowy pożyczki pomiędzy powodem a spółką (...) S.A. we W. na kwotę 100.000 zł na okres 9 miesięcy, przy czym pożyczka ta miała charakter odpłatny. Jedną z form zabezpieczenia pożyczki była hipoteka umowna do wysokości 200 % kwoty pożyczki na nieruchomości o łącznej powierzchni ok. 290000 m² objętą księgą wieczystą o nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu. Jak wynika z umowy pożyczki pożyczkobiorca w dniu zawarcia umowy ustanowić miał hipotekę umowną na prawie własności nieruchomości objętej wskazaną księgą wieczystą. Taka też hipoteka została ustanowiona w dniu 08.03.2011 r. Jednakże kwestią sporną była skuteczność ustanowienia hipoteki umownej na nieruchomości pozwanego albowiem pozwany zaprzeczył, jakoby udzielał pełnomocnictwa D. R. do ustanowienia hipoteki na należącej do niego nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...).

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego Sąd uznał, że wbrew twierdzeniom pozwanego, doszło do skutecznego ustanowienia hipoteki umownej na nieruchomości należącej do pozwanego W. M.. Pozwany udzielił bowiem D. R. w dniu 08.03.2011 r. stosownego pełnomocnictwa, co zostało wykazane dołączonym do akt dokumentem urzędowym – pełnomocnictwem w formie aktu notarialnego. Co istotne pozwany w żaden sposób nie zaprzeczył prawdziwości tego dokumentu. Z przedmiotowego pełnomocnictwa wynika, że pozwany oświadczył, iż udziela D. R. między innymi pełnomocnictwa do ustanowienia na nieruchomości opisanej w § 1 ust. 1 aktu, to jest nieruchomości składającej się z działek nr (...) o łącznej powierzchni 28,3262 ha, znajdującej się w miejscowości B. G., dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), dowolnych hipotek umownych do kwoty nie przekraczającej łącznie wartości 600.000 zł na zabezpieczenie spłaty zobowiązań spółki pod firmą (...) S.A. we W., w pozostałym zakresie według uznania pełnomocnika, do złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki w formie aktu notarialnego, składania wniosków wieczystoksięgowych. W tym miejscu wskazać należy, że ustanowienie hipoteki może nastąpić poprzez pełnomocnika. Niewątpliwie oświadczenie o ustanowieniu hipoteki należy do czynności przekraczających zwykły zarząd, wobec czego do skutecznego dokonania tej czynności wymagane jest pełnomocnictwo co najmniej rodzajowe (art. 98 k.c.). W przedmiotowej sprawie pozwany udzielił D. R. pełnomocnictwa do poszczególnych czynności, które zostały wprost wskazane w akcie pełnomocnictwa, a jedną z tych czynności było ustanowienie dowolnych hipotek na wskazanej w pełnomocnictwie nieruchomości, do kwoty nie przekraczającej łącznie wartości 600.000 zł. Przedmiotowe pełnomocnictwo zostało udzielone w formie aktu notarialnego a zatem spełniało wymogi przepisane dla dokonania wpisu w księdze wieczystej. Pozwany W. M. ustanowił zatem skutecznie na rzecz powoda Ł. P. hipotekę umowną na własnej nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...).

Przez ustanowienie hipoteki powstała odpowiedzialność rzeczowa, polegająca na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu zabezpieczenia w wysokości jego wartości, do tej wysokości bowiem ogranicza się odpowiedzialność dłużnika hipotecznego. Dłużnik rzeczowy nie musi być jednocześnie dłużnikiem osobistym. Właściciel nieruchomości powodowany różnymi motywami, może bowiem ustanowić na niej hipotekę dla zabezpieczenia cudzego długu i jako dłużnik hipoteczny jest nadal właścicielem nieruchomości. Ustanowiona hipoteka dała zatem powodowi jako wierzycielowi hipotecznemu możliwość dochodzenia zaspokojenia roszczenia z nieruchomości pozwanego W. M.. W literaturze i orzecznictwie dominuje pogląd, że w tym celu wierzyciel powinien wystąpić przeciwko dłużnikowi rzeczowemu z żądaniem zapłaty długu w wysokości, do której właściciel nieruchomości odpowiada za zabezpieczoną hipoteką wierzytelność. Ustanowiona hipoteka opiewa na sumę 200.000 zł, a zatem żądanie pozwu mieści się w sumie hipotecznej, a nadto zgodne jest z treścią pełnomocnictwa udzielonego D. R., które

uprawniało do ustanowienia hipotek do wysokości sumy 600.000 zł. Powód zatem mógł skutecznie dochodzić kwoty 96.709,41 zł, na którą składała się kwota 96.216,09 zł tytułem należności głównej oraz 493,32 zł z tytułu odsetek umownych od dnia 09.12.2011 r. do dnia 24.02.2012 r. wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty należności głównej od dnia 25.02.2012 r. do dnia zapłaty. Zgodnie bowiem z treścią normy art. 69 u.k.w.h. hipoteka zabezpiecza także mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej. Hipoteka zabezpiecza odsetki z mocy samego prawa i nie czyni przy tym rozróżnienia o jakie odsetki chodzi. Mogą to zatem być odsetki zarówno ustawowe oraz umowne, za opóźnienie i kapitałowe, jak i naliczane według stałej oraz zmiennej stopy procentowej. Na uwagę zasługuje fakt, iż w treści wpisu w księdze wieczystej nr (...) wskazano, że hipoteka umowna zabezpiecza spłatę pożyczki, odsetek umownych od pożyczki, odsetek za opóźnienie oraz innych kosztów i należności wynikających z umowy pożyczki.

Z uwagi na fakt, że pozwany jest dłużnikiem rzeczowym powoda, na podstawie art. 319 k.p.c. Sąd zasądzając żadaną kwotę zastrzegł pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jego odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości B. G., dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Na podstawie cytowanych wyżej przepisów Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Na koniec wypada odnieść się do zastrzeżeń pełnomocnika pozwanego wobec dopuszczenia przez Sąd dowodów z potwierdzenia przelewu sumy pożyczki oraz aktu notarialnego, w którym pozwany udzielił pełnomocnictwa do ustanowienia hipoteki. Wskazać należy, iż zgodnie z dyspozycją przepisu art. 217 § 1 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Z kolei § 3 cytowanego przepisu stanowi, iż Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Regulacja ta jest doprecyzowaniem znowelizowanego przepisu art. 207 § 6 k.p.c., zgodnie z którym sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona udowodni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Skutek pominięcia nie nastąpi zatem, jeżeli strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła twierdzeń i środków dowodowych w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. W uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej z dnia 16 września 2011 r. wskazano, że jest to system dyskrecjonalnej władzy sędziego jako zasadnicza metoda koncentracji materiału procesowego prezentowanego przez strony (por. K. Weitz w System koncentracji materiału procesowego). Obowiązujący w polskim procesie cywilnym system prekluzji, w powiązaniu z realizacją zasady dyskrecjonalnej władzy sędziego, nakłada na strony ciężar przedstawienia sądowi wszystkich znanych im faktów, dowodów i zarzutów w określonym (najczęściej ustawą) terminie, pod rygorem utraty możliwości późniejszego ich przytaczania lub powoływania (z uzasadnienia uchwały SN z dnia 17 lutego 2004 r., III CZP 115/03, OSNC 2005, nr 5, poz. 77). Wprowadzony w cytowanym przepisie rygor pominięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu może zostać wyłączony jedynie w sytuacji, gdy strona uprawdopodobni, że niezgłoszenie go we właściwym czasie nastąpiło bez jej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo występują inne wyjątkowe okoliczności. Przytoczone przesłanki uwzględniają dynamikę procesu cywilnego ujawniającego w różnych fazach postępowania nowe zdarzenia, w wyniku których strona zgłasza dalsze twierdzenia i wnioski o przeprowadzenie określonych środków dowodowych. Przyjęta konstrukcja, będąca - w założeniu ustawodawcy - przejawem dyskrecjonalnej władzy sędziego, pozostawia w każdej z wymienionych sytuacji pewną dozę uznaniowości decyzji sądu orzekającego. Za wystarczające uznał ustawodawca uprawdopodobnienie, że strona nie dopełniła wymaganych czynności w odpowiedniej - wskazanej w

§ 6 - fazie postępowania. Uprawdopodobnienie - jak przyjmuje się w doktrynie - jest niższym stopniem pewności w hierarchii stopniowania, prowadzącej do pewności, a wyróżniającej kilka poziomów, jak: możliwość, przypuszczenie, prawdopodobieństwo, wysokie prawdopodobieństwo i pewność (M. Sekuła, Uprawdopodobnienie szkody jako jedna z przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, Radca Prawny 2007, nr 4, s. 33). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110, stwierdził, że z prawdopodobieństwem mamy do czynienia wówczas, gdy istnieją podstawy do przyjęcia pewnego stanowiska, mimo nieusuniętych wątpliwości, z wysokim prawdopodobieństwem - gdy wszystkie istotne wątpliwości zostały usunięte, a z pewnością - gdy zostały usunięte wszystkie możliwe wątpliwości. Rygor pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów może być wyłączony w wypadku wystąpienia innych wyjątkowych okoliczności. Ocena co do ich istnienia lub braku - w konkretnej sprawie - zależy będzie od uznania sądu. Określenie, że mają to być "inne" okoliczności wskazuje wyrażenie, że chodzić ma o takie wypadki, w których strona ponosi winę, w tym, że wcześniej nie zgłosiła twierdzeń lub dowodów, oraz w których uwzględnienie spóźnionych twierdzeń lub dowodów spowoduje zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Jako przykład "wyjątkowej okoliczności" podać można taką sytuację, w której stroną charakteryzuje daleko posunięta nieporadność do tego, aby sprostować ciężarowi wspierania postępowania, względnie sytuację, w której konieczna jest ochrona interesu publicznego (K. Weitz, System koncentracji materiału procesowego).

W niniejszej sprawie pełnomocnik pozwanego dwukrotnie zastrzegł naruszenie cytowanych wyżej przepisów przez dopuszczenie spóźnionych w jego ocenie wniosków dowodowych – w odniesieniu do wniosku o przeprowadzenie dowodu z polecenia przelewu oraz aktu notarialnego Rep. A (...) Zauważyć należy, iż potrzeba złożenia wniosku dowodowego potwierdzającego fakt wykonania umowy pożyczki pojawiła się dopiero w momencie zakwestionowania tego faktu przez pozwanego w sprzeciwie. W tym samym czasie pełnomocnik powoda powinien był złożyć wniosek o zwrócenie się przez Sąd do notariusza S. K. o nadesłanie wypisu z aktu notarialnego, w którym pozwany udzielił D. R. pełnomocnictwa do ustanowienia hipoteki. Niemniej jednak mając na uwadze okoliczność, iż wniosek obejmował dowód z dokumentu, a istniała niezależnie od tego potrzeba odroczenia rozprawy celem przeprowadzenia dowodu z przesłuchania pozwanego, złożenie tego wniosku nie doprowadziło do przedłużenia postępowania. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego na okoliczność udzielenia pełnomocnictwa D. R., albowiem pozwany nie stawiał się na rozprawie w dniu 15 maja 2014 r. pomimo prawidłowego wezwania, które w trybie przepisu art. 139 § 1 k.p.c. pozostawiono w aktach ze skutkiem doręczenia na dzień 23 kwietnia 2014 r. (k.93). Sąd oddalił wniosek pozwanego o odroczenie rozprawy, złożony w piśmie z 14 kwietnia 2014 r. W ocenie Sądu wniosek ten zmierzał do przedłużenia postępowania. Zgodnie z przepisem art. 214 § 1 k.p.c. rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą. Przede wszystkim należy zauważyć, iż pozwany w toku procesu reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika, który był zawiadomiony o terminie rozprawy, a zatem nie zachodziło ryzyko naruszenia prawa pozwanego do obrony swoich praw. Skutkiem niestawiennictwa pozwanego było pominięcie dowodu z jego przesłuchania, albowiem pod takim rygorem pozwany został wezwany na rozprawę. W ocenie sądu podane przez pozwanego w piśmie z 14 kwietnia 2014 r. okoliczności nie usprawiedliwiały jego nieobecności na rozprawie. Pozwany poinformował jedynie, że w dnia 15 – 18 maja 2014 r. odbędzie się konferencja naukowa, na której miał być prelegentem, nie załączył jednak żadnego dokumentu potwierdzającego tę okoliczność ani też nie podał, gdzie ta konferencja miała się odbyć i w którym dniu pozwany miałby przeprowadzić prelekcję, uniemożliwiając tym samym zweryfikowanie swoich twierdzeń. Ponadto wyniki postępowania dowodowego w postaci dowodu wyłączyły w zasadzie potrzebę przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron, który to dowód sąd przeprowadza jedynie wówczas, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponieważ pozwany nie kwestionował prawdziwości umowy pożyczki, polecenia przelewu oraz pełnomocnictwa do ustanowienia hipoteki udzielonego przez niego w formie aktu notarialnego, wszelkie okoliczności zostały w ocenie sądu dostatecznie wyjaśnione dowodami z dokumentów.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., mając na uwadze wynik procesu. Strona powodowa wygrała sprawę w całości, a zatem to na pozwanym ciążył obowiązek zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powódkę w związku z wytoczeniem sprawy przed Sąd. Na koszty te złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie

3.600 zł (ustalone na podstawie § rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu - Dz. U. Nr 163, poz. 1348) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (pkt II sentencji wyroku). Postanowienie w pkt III sentencji wyroku znajduje swój wyraz w art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.